

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

610

UALIMU

Muda: Saa 3.

Mwaka: 2001

Maelekezo.

1. Karatasi hii ina sehemu **A, B, C, D** na **E**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na swali **moja (1)** kutoka katika kila sehemu **B, C, D** na **E**.
3. Sehemu **A** ina alama 40, sehemu **B, C, D** na **E** zina alama 15 kila moja.
4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali **yote** katika sehemu hii.

1. Eleza maana ya ujifunzaji na bainisha sifa nne za ujifunzaji wenye ufanisi.
2. Eleza sababu nne zinazoonyesha umuhimu wa tathmini katika mchakato wa elimu.
3. Bainisha aina tatu za nidhamu shuleni na eleza jinsi kila aina inavyoweza kudumishwa.
4. Eleza kwa mifano maana ya ujifunzaji unaomlenga mwanafunzi.
5. Orodhesha na eleza matatizo manne yanayoweza kuathiri maendeleo ya kitaaluma ya mwanafunzi.
6. Eleza nafasi ya mwalimu kama mshauri wa wanafunzi shuleni.
7. Eleza umuhimu wa ratiba ya shule katika kukuza nidhamu na ufanisi wa masomo.
8. Bainisha faida za kufanya mitihani ya mara kwa mara kwa wanafunzi.
9. Eleza kwa nini ushirikishwaji wa wazazi ni muhimu katika elimu ya mtoto.
10. Fafanua dhana ya elimu jumuishi na eleza umuhimu wake.

SEHEMU B: SAIKOLOJIA YA ELIMU (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

11. Mwalimu anatumia zawadi na adhabu ili kuwafanya wanafunzi wajifunze kwa bidii.
Kwa kutumia nadharia ya kujifunza ya B.F. Skinner, jadili faida na mipaka ya mbinu hiyo katika ujifunzaji wa wanafunzi.
12. Katika darasa moja kuna wanafunzi wenye uwezo sawa lakini matokeo yao yanatofautiana sana. Jadili hali hiyo kwa kuzingatia tofauti za kisaikolojia miongoni mwa wanafunzi.

SEHEMU C: MITAALA NA UFUNDISHAJI (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

13. Wakati wa kuandaa somo, mwalimu anashindwa kufikia malengo aliyoyapanga. Eleza umuhimu wa malengo ya ufundishaji katika kuongoza mchakato wa kufundisha.
14. Shule imeamua kubadili mbinu zake za tathmini ili kuboresha ufaulu. Jadili mbinu tatu za tathmini zinazofaa kutumika darasani.

SEHEMU D: UTAFITI WA KIELIMU, UPIMAJI NA TATHMINI (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

15. Mtafiti wa elimu anataka kueleza hali ilivyo shuleni bila kuingilia mchakato wa ujifunzaji. Eleza tofauti kati ya utafiti wa kimaelezo na utafiti wa majaribio.
16. Baada ya kukusanya data, mwalimu anashindwa kutumia matokeo ya utafiti wake. Eleza umuhimu wa uchambuzi wa takwimu katika utafiti wa kielimu.

SEHEMU E: MISINGI YA ELIMU (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

17. Taifa linapojipanga kufikia maendeleo endelevu, elimu hupewa kipaumbele. Jadili malengo makuu ya elimu nchini Tanzania.
18. Ongezeko la mmomonyoko wa maadili miongoni mwa vijana limeibua mjadala mkubwa. Eleza mchango wa elimu katika kukuza maadili mema.